

52001XC1222(03)

C 368/13

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

22.12.2001

**Obvestilo Komisije o sporazumih manjšega pomena, ki neznatno omejujejo konkurenco po členu 81(1)
Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (*de minimis*)⁽¹⁾**

(2001/C 368/07)

(Besedilo velja za EGP)

I.

1. Člen 81(1) prepoveduje sporazume med podjetji, ki bi lahko vplivali na trgovino med državami članicami in katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na skupnem trgu. Sodišče Evropskih skupnosti je pojasnilo, da se ta določba ne uporablja, kadar je vpliv sporazuma na trgovino v Skupnosti ali na konkurenco neznaten.
2. V tem obvestilu Komisija s pomočjo mejnih tržnih deležev določi, kaj ni znatno omejevanje konkurence po členu 81 Pogodbe ES. Ta negativna opredelitev znatnosti ne pomeni, da sporazumi med podjetji, ki presegajo mejne tržne deleže, določene v tem obvestilu, znatno omejujejo konkurenco. Ti sporazumi imajo še vedno lahko le zanemarljiv vpliv na konkurenco in zato niso prepovedani v skladu s členom 81(1)⁽²⁾.
3. Sporazumi poleg tega ne smejo spadati v okvir člena 81(1), kadar ne morejo znatno vplivati na trgovino med državami članicami. To obvestilo tega vprašanja ne ureja. Ne določa, kaj ne predstavlja znatnega vpliva na trgovino. Priznava pa se, da sporazumi med majhnimi in srednje velikimi podjetji, kot so opredeljeni v Prilogi k Priporočilu Komisije 96/280/ES⁽³⁾, lahko le redko znatno vplivajo na trgovino med državami članicami. Mala in srednje velika podjetja so zdaj v tistem priporočilu opredeljena kot podjetja z manj kot 250 zaposlenimi in bodisi z letnim prometom, ki ne presega 40 milijonov EUR, ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 27 milijonov EUR.
4. V primerih, zajetih v tem obvestilu, Komisija ne bo uvedla postopkov ne na zahtevo ne na lastno pobudo. Kadar podjetja v dobri veri domnevajo, da to obvestilo pokriva sporazum,

⁽¹⁾ To obvestilo nadomešča obvestilo o sporazumih manjšega pomena, objavljeno v UL C 372, 9.12.1997.

⁽²⁾ Glej, na primer, sodbo Sodišča Evropskih skupnosti v združenih zadevah C-215/96 in C-216/96 Bagnasco (Carlos) v Banca Popolare di Novara and Casa di Risparmio di Genova e Imperia (1999) ZES I-135, točki 34-35. To obvestilo tudi ne posega v načela za presojo po členu 81(1), kot so opredeljena v obvestilu Komisije „Smernice o uporabi člena 81 Pogodbe ES za sporazume o horizontalnem sodelovanju“, UL C 3, 6.1.2001, zlasti točk 17 do vključno 31, in v obvestilu Komisije „Smernice o vertikalnih omejitvah“, UL C 291, 13.10.2000, zlasti točk 5 do vključno 20.

⁽³⁾ UL L 107, 30.4.1996, str. 4. To priporočilo bo revidirano. Predvideno je, da bo prag letnega prometa zvišan s 40 milijonov EUR na 50 milijonov EUR in prag letne bilančne vsote s 27 milijonov EUR na 43 milijonov EUR.

Komisija ne bo naložila glob. Čeprav to obvestilo za sodišča in organe držav članic ni zavezujoče, jim namerava služiti tudi kot smernica pri njihovi uporabi člena 81.

5. To obvestilo se uporablja tudi za sklepe podjetniških združenj in za usklajena ravnanja.
6. To obvestilo ne posega v razlage člena 81, ki jih lahko da Sodišče Evropskih skupnosti ali Sodišče prve stopnje Evropskih skupnosti.

II.

7. Stališče Komisije je, da sporazumi med podjetji, ki vplivajo na trgovino med državami članicami, ne omejujejo znatno konkurence v smislu člena 81(1):
 - (a) če skupni tržni delež strank sporazuma ne presega 10 % na nobenem izmed upoštevnihi trgov, na katere se nanaša sporazum, kadar gre za sporazum med podjetji, ki so dejanski ali potencialni konkurenti na katerem koli izmed teh trgov (sporazumi med konkurenti)⁽⁴⁾, ali
 - (b) če tržni delež vsake od strank sporazuma ne presega 15 % na nobenem izmed upoštevnihi trgov, na katere se nanaša sporazum, kadar gre za sporazum med podjetji, ki niso dejanski ali potencialni konkurenti na nobenem izmed teh trgov (sporazumi med nekonkurenti).

Kadar je težko klasificirati sporazum bodisi kot sporazum med konkurenti ali kot sporazum med nekonkurenti, velja 10-odstotni prag.

⁽⁴⁾ O tem, kaj so dejanski ali potencialni konkurenti, glej obvestilo Komisije „Smernice o uporabi člena 81 Pogodbe ES za sporazume o horizontalnem sodelovanju“, UL C 3, 6.1.2001, odstavek 9. Podjetje se šteje za dejanskega konkurenta, če je dejavno na istem upoštevnihi trgu ali, če sporazuma ni, zmožno kratkoročno preusmeriti proizvodnjo na zadevne proizvode in jih dati na trg, ne da pri tem utrpela znatne dodatne stroške ali tveganja zaradi majhnega in trajnega povečanja relativnih cen (takojšnja zamenljivost ponudbe). Podjetje se šteje za potencialnega konkurenta, če je mogoče dokazati, da bi se v odsotnosti sporazuma to podjetje lahko in bi se zelo verjetno lotilo nujnih dodatnih naložb ali drugih nujnih stroškov prehoda, tako da bi lahko vstopilo na upoštevni trg zaradi majhnega in trajnega povečanja relativnih cen.

8. Kadar konkurenco na upoštevem trgu omejuje kumulativni učinek sporazumov za prodajo blaga ali storitev med različnimi dobavitelji ali distributerji (kumulativni učinek zapiranja trgov, ki ga imajo vzporedne mreže sporazumov s podobnimi učinki na trg), se mejni tržni deleži pod točko 7 zmanjšajo na 5 %, tako za sporazume med konkurenti kot za sporazume med nekonkurenti. Za posamezne dobavitelje ali distributerje s tržnim deležem, ki ne presega 5 %, se praviloma šteje, da ne prispevajo pomembno h kumulativnemu učinku zapiranja trgov ⁽¹⁾. Malo verjetno je, da bi kumulativni učinek zapiranja trgov obstajal, če vzporedni sporazumi ali vzporedne mreže sporazumov s podobnimi učinki pokrivajo manj kot 30 % upoštevne trga.
9. Komisija je tudi stališča, da sporazumi ne omejujejo konkurence, če tržni deleži v dveh zaporednih koledarskih letih ne presegajo v točkah 7 in 8 določenega 10-odstotnega, 15-odstotnega oz. 5-odstotnega praga za več kot 2 odstotni točki.
10. Da bi izračunali tržni delež, je potrebno določiti upoštevni trg. Ta je sestavljen iz upoštevnega proizvodnega trga in upoštevnege geografskega trga. Ko opredeljujemo upoštevni trg, se je treba sklicevati na obvestilo o opredelitvi upoštevnege trga za potrebe zakonodaje Skupnosti o konkurenci ⁽²⁾. Tržni deleži morajo biti izračunani na podlagi podatkov o prodajni vrednosti ali, kjer je to primerno, podatkov o nabavni vrednosti. Če podatkov o vrednosti ni na voljo, se lahko uporabijo ocene, ki temeljijo na drugih zanesljivih tržnih informacijah, vključno s podatki o količinah.
11. Točke 7, 8 in 9 ne veljajo za sporazume, ki vsebujejo katero koli izmed naslednjih nedopustnih omejitev:
- (1) kar zadeva sporazume med konkurenti, kot so opredeljeni v točki 7, omejitve, ki imajo neposredno ali posredno, samostojno ali skupaj z drugimi dejavniki pod nadzorom strank, za cilj ⁽³⁾:
- (a) določanje cen, ko gre za prodajo proizvodov tretjim osebam;
- (b) omejevanje proizvodnje ali prodaje;
- (c) porazdelitev trgov ali odjemalcev;
- (2) kar zadeva sporazume med nekonkurenti, kot so opredeljeni v točki 7, omejitve, ki imajo neposredno ali posredno, samostojno ali skupaj z drugimi dejavniki pod nadzorom strank, za cilj:
- (a) omejevanje kupčeve zmožnosti določitve svoje prodajne cene, brez poseganja v možnost dobavitelja, da uvede najvišjo dopustno prodajno ceno ali priporoči prodajno ceno, če zaradi pritiska ali spodbud katere koli podpisnice ne pomenijo določitev določene ali minimalne prodajne cene;
- (b) omejevanje ozemlja, na katerega, ali odjemalcev, ki jim, kupec lahko proda pogodbeno blago ali storitve, razen naslednjih omejitev, ki niso nedopustne:
- omejevanje aktivne prodaje na izključno ozemlje ali izključni skupini odjemalcev, ki je rezervirano oz. rezervirana za dobavitelja ali ga oz. jo je dobavitelj dodelil drugemu kupcu, kadar ta omejitev ne omejuje prodaje odjemalcev kupca,
- omejevanje prodaje kupca, ki deluje v trgovini na debelo, končnim uporabnikom,
- omejevanje prodaje članov sistema selektivne distribucije nepooblaščenim distributerjem in
- omejevanje kupčeve zmožnosti prodaje sestavnih delov, dobavljenih za potrebe vgraditve, odjemalcem, ki bi jih uporabili za izdelavo iste vrste blaga, kot je blago, ki ga proizvaja dobavitelj;
- (c) omejevanje aktivne ali pasivne prodaje članov sistema selektivne distribucije, ki delujejo v trgovini na drobno, končnim uporabnikom, brez poseganja v možnost prepovedi članu sistema delovati zunaj neodobrene poslovne enote;
- (d) omejevanje navzkrižnih dobav med distributerji v okviru sistema selektivne distribucije, tudi med distributerji, ki delujejo na različnih stopnjah trgovine;

⁽¹⁾ Glej tudi obvestilo Komisije „Smernice o vertikalnih omejitvah“, UL C 291, 13.10.2000, zlasti odstavke 73, 142, 143 in 189. Medtem ko se v smernicah o vertikalnih omejitvah nekatere omejitve nanašajo tako na celotni kot na vezani tržni delež določenega dobavitelja ali kupca, se v tem obvestilu vsi mejni tržni deleži nanašajo na celotne tržne deleže.

⁽²⁾ UL C 372, 9.12.1997, str. 5.

⁽³⁾ Brez poseganja v primere skupne proizvodnje s skupno distribucijo ali brez nje, kot je opredeljena v odstavku 2 člena 5 Uredbe Komisije (ES) št. 2658/2000 in odstavku 2 člena 5 Uredbe Komisije (ES) št. 2659/2000, UL L 304, 5.12.2000, str. 3 oz. 7.

- (e) omejevanje, dogovorjeno med dobaviteljem sestavnih delov in kupcem, ki te sestavne dele vgrajuje, dobaviteljeve zmožnosti prodaje sestavnih delov kot rezervnih delov končnim uporabnikom ali serviserjem ali drugim ponudnikom storitev, ki jih kupec ni pooblastil za popravilo ali servisiranje svojega blaga;
- (3) kar zadeva sporazume med konkurenti, kot so opredeljeni v točki 7, kadar konkurenti za potrebe sporazuma delujejo na različnih ravneh proizvodne ali distribucijske verige, katera koli izmed nedopustnih omejitev, navedenih v odstavkih (1) in (2) zgoraj.
12. (1) Za potrebe tega obvestila izrazi „podjetje“, „stranka sporazuma“, „distributer“, „dobavitelj“ in „kupec“ zajemajo njihova povezana podjetja.
- (2) „Povezana podjetja“ so:
- (a) podjetja, v katerih ima stranka sporazuma neposredno ali posredno:
- moč uresničevanja več kot polovice glasovalnih pravic ali
 - moč imenovanja več kot polovice članov nadzornega sveta, uprave ali organov, ki pravno zastopajo podjetje, ali
- pravico vodenja poslov podjetja;
- (b) podjetja, ki imajo neposredno ali posredno, prek stranke sporazuma, pravice ali moči, navedene pod (a);
- (c) podjetja, v katerih ima podjetje iz (b) neposredno ali posredno pravice ali moči, navedene pod (a);
- (d) podjetja, v katerih ima stranka sporazuma skupaj z enim ali več podjetij iz (a), (b) ali (c) ali v katerih imata dve ali več podjetij iz (a), (b) ali (c) skupaj pravice ali moči, navedene pod (a);
- (e) podjetja, v katerih imajo pravice ali moči, navedene pod (a), skupaj:
- stranke sporazuma ali njihova povezana podjetja iz (a) do (d) ali
 - ena ali več strank sporazuma oziroma eno ali več njihovih povezanih podjetij iz (a) do (d) in ena ali več tretjih oseb.
- (3) Za namene odstavka 2(e) se tržni delež teh podjetij v skupni lasti enakomerno porazdeli med vsa podjetja, ki imajo pravice ali moči, navedene v odstavku 2(a).
-